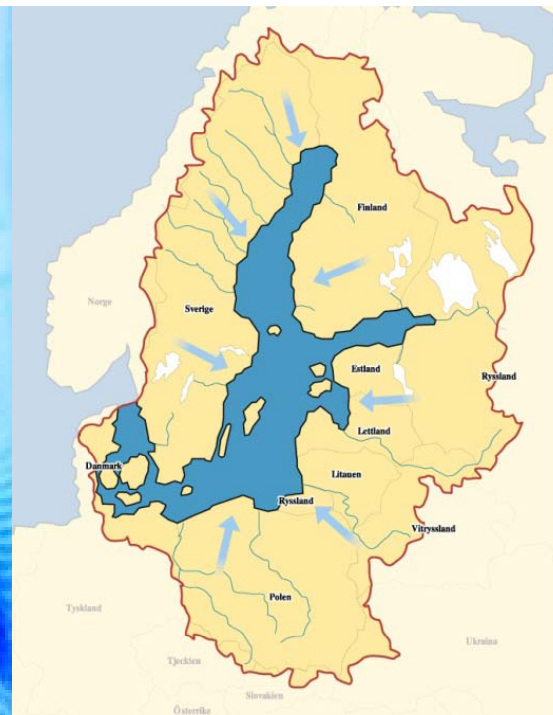

Vattendirektivet - Svenskt Vattens syn på åtgärdsprogram och prispolitik

KSLA 2010-06-01

anders.lind@svensktvatten.se
anders.finnson@svensktvatten.se

Svenskt Vatten

Generella synpunkter om Vattenmyndigheternas arbete

- Ett imponerande, viktigt och unikt arbete har gjorts för att kartlägga vattenförekomster och åtgärdsbehov inom vattendistriktet

EGs Vattendirektivet

Syftet är att skydda vattendrag, sjöar och kustområden, genom att:

- hindra och minska föroreningar
- främja hållbar användning
- skydda miljön
- förbättra tillståndet för akvatiska ekosystem
- mildra effekterna av översvämningar och torka

Detta är samma mål som VA-verksamheten har!
SAMARBETE! SAMARBETE! SAMARBETE!

För VA-branschen innebär Vattendirektivet:

- Bättre skydd för vattentäcker
- Strängare utsläppsvillkor för (enskilda avlopp), avloppsvatten, bräddvatten och dagvatten
- Ökat behov av uppströmsarbete
- Ökade kostnader investeringar och drift
- Ökat behov av forskning och teknikutveckling och ökat behov av hög kompetens
- Ökat behov av regionalt samarbete

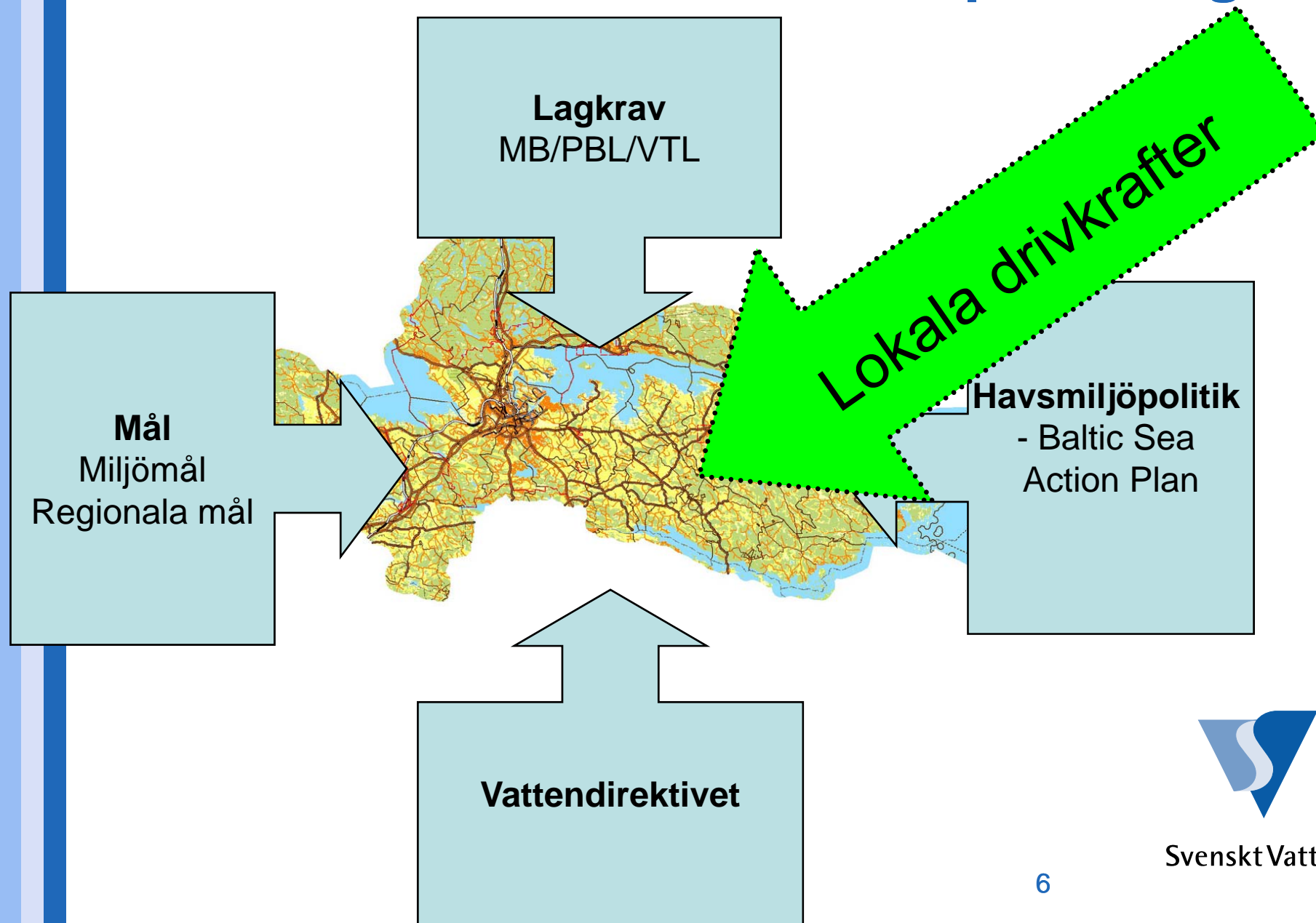

Exempel på regelverk/motsvarande

- EG:s Vattendirektiv
- EG:s Marina direktiv
- EG:s Avloppsdirektiv och domstolsutslag om kväve
- BSAP
- Miljöbalken
- Vattenprisutredningen, SOU 2010:17
- Naturvårdsverkets utredning om avgifter N o P
- ((Baltic-wide and Swedish Nutrient Reduction Targets (Report to the Expert Group for Environment Studies 2010:2, Katarina Elofsson, Regeringskansliet, Ministry of Finance))

Drivkrafter för kommunal VA-planering

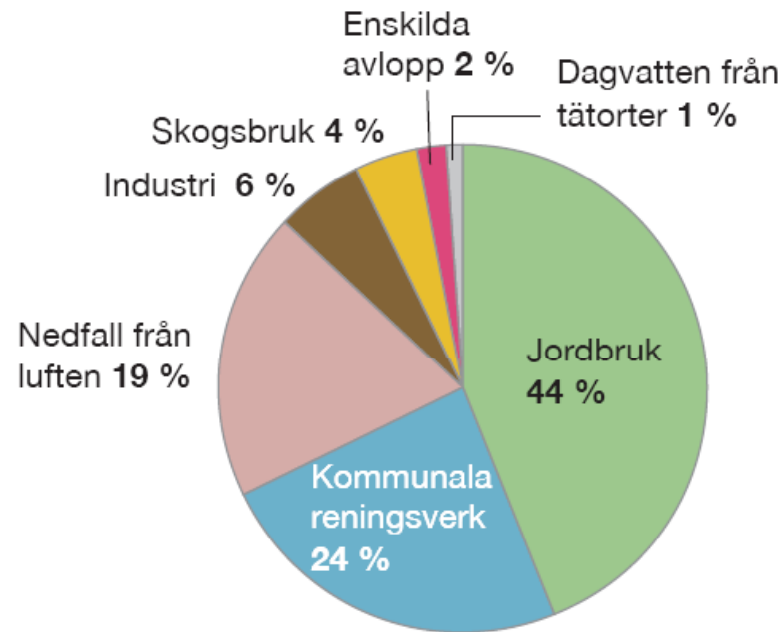
OK för realistiska krav!

- Vi genomför gärna åtgärder om det leder till bättre tillstånd i miljön
- Just nu upplever vi alltför många ”myndighetskockar”
- Samordning och höjd kunskap hos myndigheter är ett krav!!!
- Miljösamverkan Sverige måste få mer resurser samt nya krav/riktlinjer måste förankras i respektive bransch!!

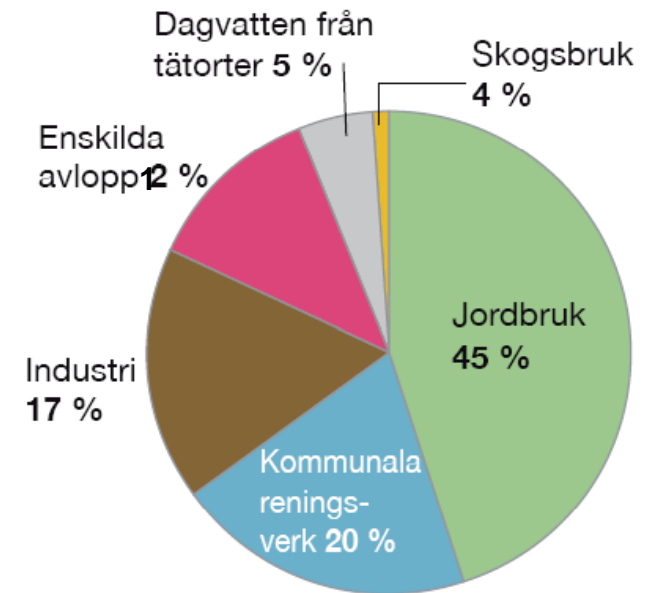
Utsläpp av kväve och fosfor

Källa Naturvårdsverkets Rapport 5815

Totalt 85 800 ton/år

KVÄVE
Nedfall+reningsverk=43%
Jordbruk=44%

Totalt 2 080 ton/år

FOSFOR
Enskilda avlopp+industri
+reningsverk=49%
Jordbruk=45%

Svenskt Vatten

Största utsläppskällorna av P och N är från livsmedel !

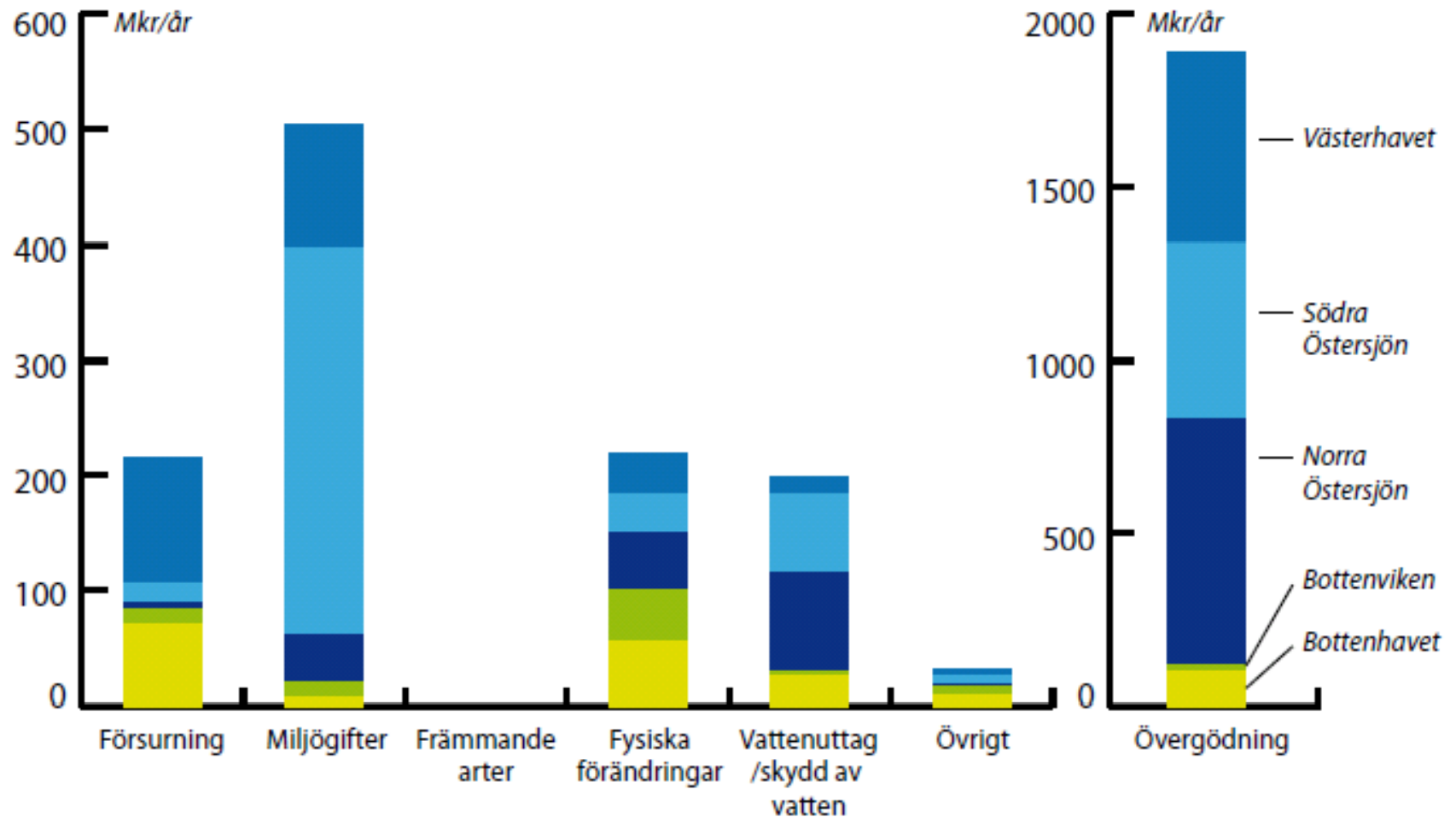
- **Produktion** - jordbruket

- **Konsumtion** – samhället/VA

Samarbeta! Samarbeta! Samarbeta!

Kostnader för genomförande av åtgärder

LOVA INTE MER ÄN MAN KAN HÅLLA!

- EU-kommissionen utvärderar efter vad medlemsstaterna lovat !
- "Bäst i klassen" fungerar inte här!
- Motto: LÄS PLATSEN OCH FÖLJ LAGAR!

ÅP Västerhavet Tabell 11 sid 179

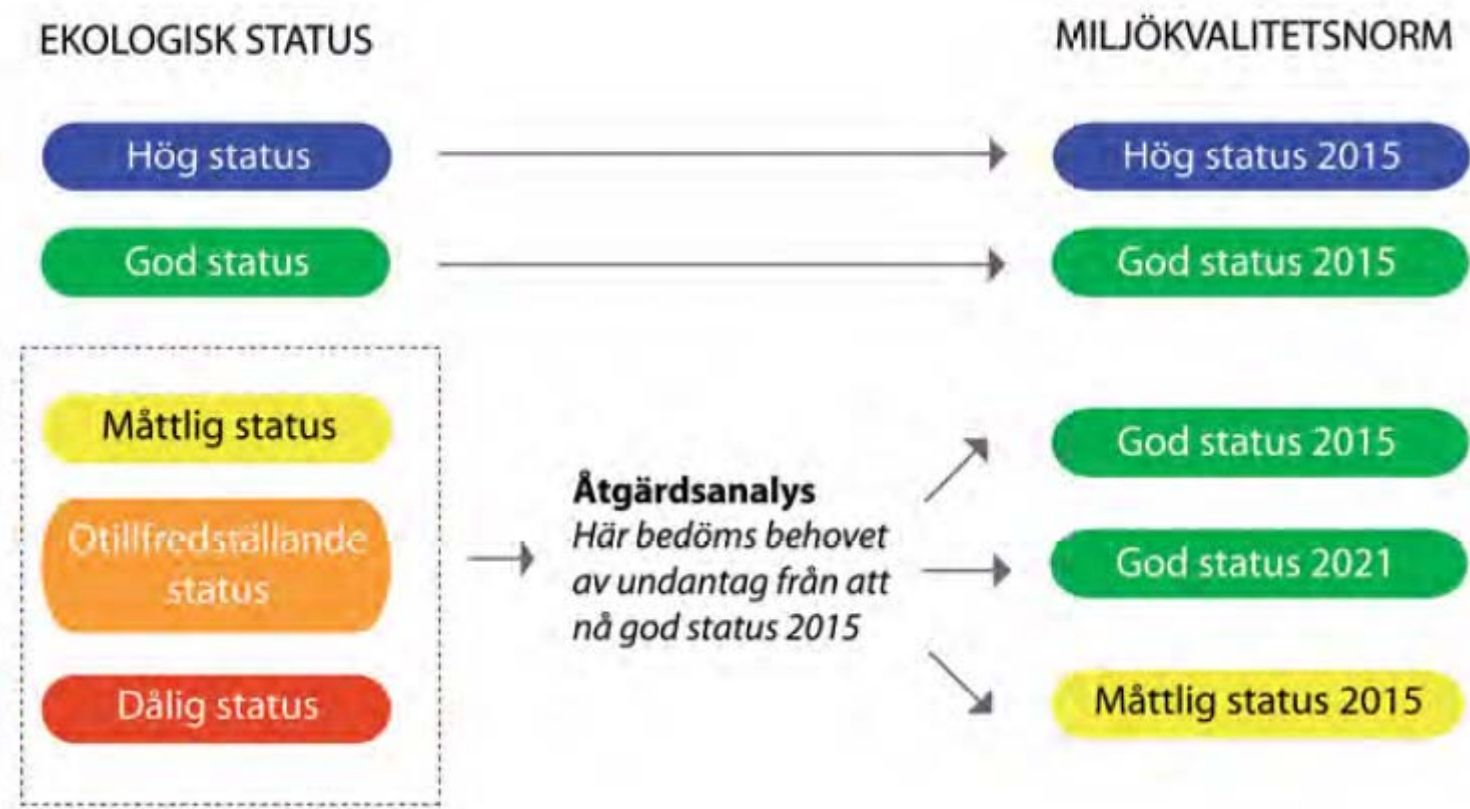
Huvudav- rinnings-/ kustområde	Förväntad fosfor- reduktion (kg/år)	Beting för god status (kg/år)		Kostnad (tkr/år) *
		min	max	
95 Vege å	1 550	6 660	11 781	2 800- 8000
96 Rönne å	7 350	13 900	24 490	9 600-26 200
97 Stensån	240	380	830	910- 1 400
98 Lagan	3 628	3 628	5 911	5000- 14 300
99 Genevadsån	60	60	240	55- 130
100 Fylleån	210	210	470	310- 750

Miljö kvalitetsnormer Västerhavet

Vege å	Dålig ekologisk status	God ekologisk status 2021
Rönne å	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021
Rönne å	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2021

Skt Vatten

Figur 7. Normsättning för ekologisk status för ytvatten.

Vattendirektivet

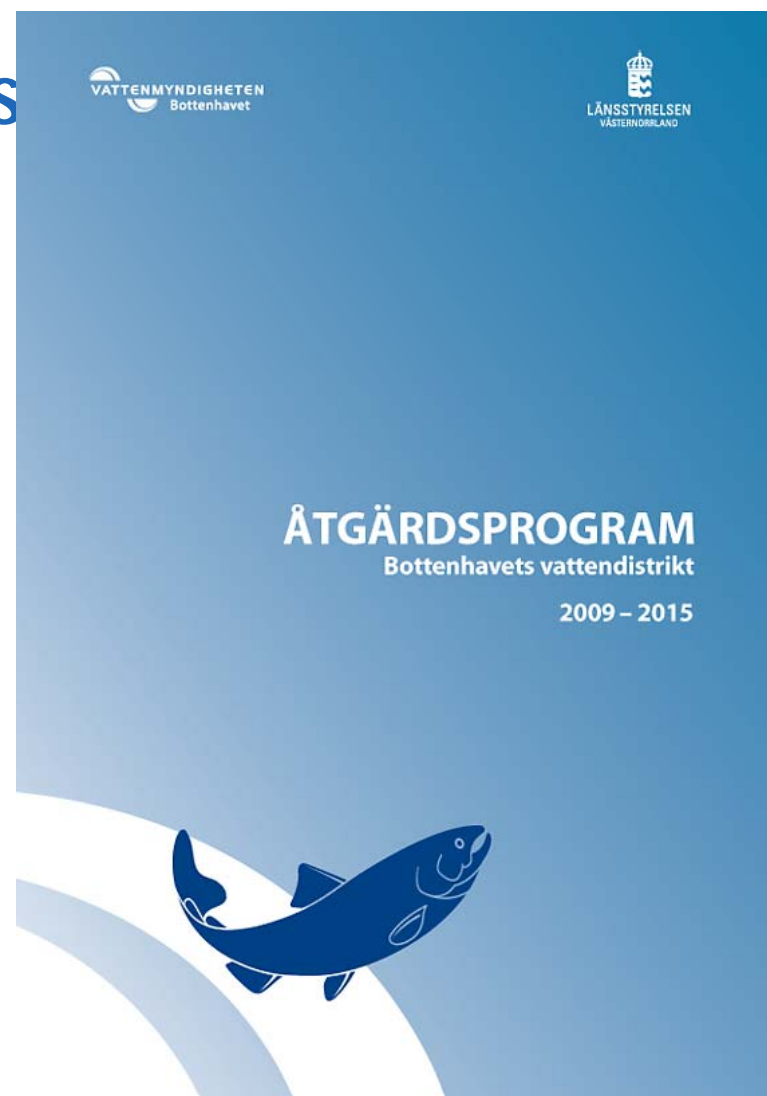
Svenskt Vattens huvudpunkter

- Vi delar den grundläggande ambitionen OK
- Bättre skydd av dricksvattenförsörjningen
- Möjlighet till politisk avvägning mellan olika miljömål
- Effektivare styrmedel inkl ”förorenaren betalar”
Ej generell föreskrift – branschvisa avgiftssystem OK
- En myndighet med samordningsansvar OK
- Miljömål istället för miljökvalitetsnormer OK
- Inte lova mer än man kan hålla - bättre underlag till EU

💧 Vattenmyndigheternas
åtgärdsprogram:

💧 *"Kommunerna
behöver,
i samverkan med
länsstyrelserna,
utveckla vatten- och
avloppsvattenplaner"*

Men hur ska vi arbeta vidare nu då ?

Men hur ska vi arbeta vidare nu då ?

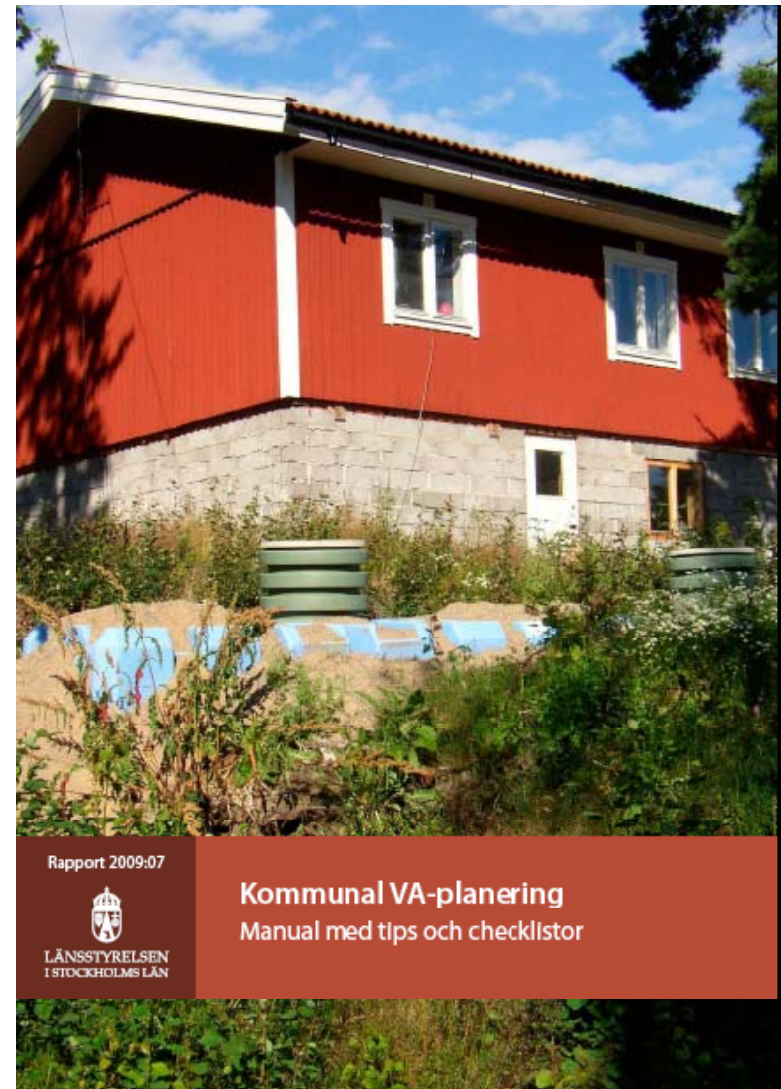
- Vi på Svensk Vatten tror att nästa steg är att använda **VA-planerna** som det naturliga verktyget att arbeta in **miljökvalitetsnormerna** (med "glidande kravnivåer") **och dess åtgärdsprogram**
- Vi vill i samråd med Vattenmyndigheterna, SKL, vattenråden och vattentjänstföretagen starta arbetet med VA-planer genom ett antal regionala seminarier under hösten 2010+2011

VAD MENAS MED EN VA-PLAN?

Länsstyrelsen i
Stockholms län:
*- Manual med tips och
checklistor:*

💧 *”En VA-plan ger
heltäckande långsiktig
planering för hela
kommunen **både inom
och utanför nuvarande
verksamhetsområde**”*

Rapport 2009:07

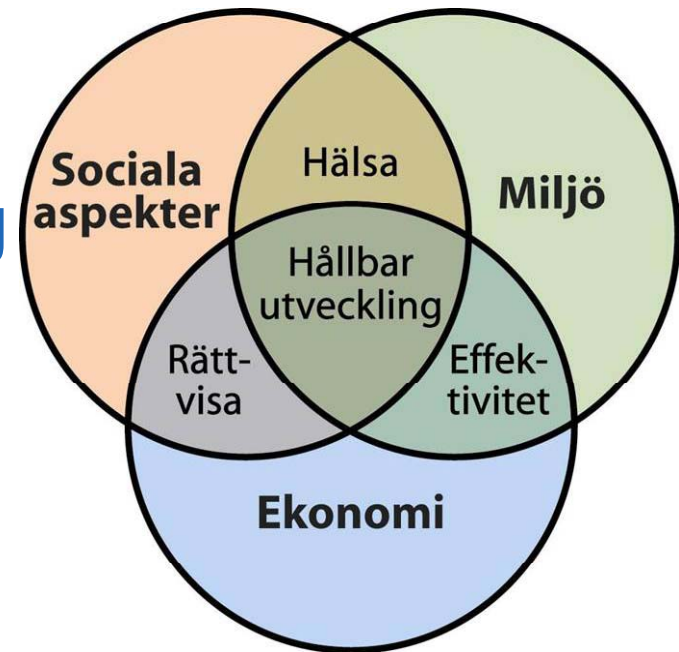

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Kommunal VA-planering
Manual med tips och checklistor

Kommunernas verktyg för:

- Planering
- Effektivare resursutnyttjande
- Samverkan och samordning inom regionen
- Demokrati och inflytande – genom tydliga vägval
- En långsiktigt hållbar välförsörjning, socialt, ekonomiskt & miljömässigt

Hur kan kommunerna arbeta?

- **Tillsätt en förvaltningsövergripande arbetsgrupp** med ett tydligt uppdrag
- Stäm av mot kommunens översiktsplanering – samverkan mellan Plan, VA och MoH
- **Börja med en enkel VA-översikt** – kort men heltäckande
 - Både inom och utanför verksamhetsområdet
 - Både vatten, spillvatten, dag- och dräneringsvatten
- Identifiera aktuella "planer" – **undvik dubbelarbete**
- **Identifiera strategiska vägval** som kräver politiska beslut
 - Formulera en "VA-policy"
- **Gå vidare med de delar i VA-planen som behövs utifrån policyn**

Innehåll i kommunal VA-plan

Utgångspunkt i tre funktioner:

- Vattenförsörjning
- Spillvattenhantering
- Dag- och dränvattenhantering

Bör vara
med oavsett
skala eller
situation

Förslag till innehåll i kommunal VA-plan

- STEG 1 - VA-översikt
- STEG 2 - VA-policy
- STEG 3 - VA-plan
- STEG 4 - Implementering och uppföljning

Slutsatser

- Kommunerna behöver **fungerande VA-planering** och inte bara en **VA-plan**
- Finns många **bra kommunexempel**
- **VA i den fysiska planeringen**
- **obligatorisk del i ÖP?**
- **Vägledning och definitioner behövs**
– **uppgift för de nationella aktörerna!**
- **Svenskt Vatten har anordnat 3 kursdagar:**
(2 omvandlingsomr. o. 1 VA-planer) med ca 300 deltagare – ca 5% planerare, 20% MoH o. enstaka länsstyrelser) ²³

Framtiden då?

- Vattendistriktsvisa VA-planeringsseminarier med ordentlig fördjupning
- Regionala seminarier / va-planeringsnätverk
- Dokumentera kommunala erfarenheter av VA-planering – Goda exempel
- Svenskt Vatten kommer tillsammans med SKL och NV att inom kort publicera en rapport med handledning och några goda exempel på VA-planering

Framtida krav på huvudmännen för kommunala vattentjänster - Fokus avloppsrening

VAK – Ann Mattsson – Anders Lind – Anders
Finnson

Baserat på sammanställning av Anders Lingsten

- Förnyelse
- Klimatförändringar
- Miljökrav
 - Ramdirektivet
 - BSAP
 - Rening av kemiska substanser
- Slambehandling
 - Hygienisering
 - Förbränning

Svenskt Vatten

Klimatförändring

- 💧 **Vattenverk** 120 miljoner/år
- 💧 **Allmänna avloppsledningar** 600 miljoner kr/år
- 💧 **Avloppsreningsverk** 200 miljoner kr/år – genom ökade utsläppskrav.

Miljökrav -vatten

- **Ramdirektivet för vatten** 140-500 miljoner kr/år
- **BSAP** 200-800 miljoner kr/år
 - Avloppsreningsverk
 - Överlappning
- **Kemiska substanser / exvis läkemedel?**
1 500-10 000 miljoner/år

Utmaningar för att komma rätt?

- 💧 Kunskap om miljöpåverkan
- 💧 Prognoser
- 💧 Branschspecifika utsläppsavgifter styr rätt?
- 💧 Rätt avvägning ledningsnät/ARV?
- 💧 Uppströmsarbete / förbränning och P-utvinning?
- 💧 Resurssnål drift / utvinna resurser

TACK!

Några frågor?

Anders Lind

Ansvarig miljö och avlopp

anders.lind@svensktvatten.se

08-506 002 17

0708-62 27 81

Svenskt Vatten